

**Anna
Bitner-Wróblewska, Małgorzata
Karczewska, Maciej
Karczewski, Jerzy
Brzozowski, Grażyna
Iwanowska, Jerzy Siemiaszko**

**Paprotki Kolonia, st. 1, gm. Miłki,
woj. suwalskie, AZP 21-73/2**

Informator Archeologiczny : badania 27, 61-62

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

J (grób 278) znaleziona razem ze sprzączką z przedłużonym kołcem. Na fazę A₃ datować można miecz żelazny w pochwie zdobionej prostym ażurem (grób 282).

Z fazy B₁ pochodzą dwie zapinki brązowe z płytką oporową (grób 258 i luźno) — oba egzemplarze uszkodzone i nadtopione, co uniemożliwia dokładniejsze określenie, brązowa zapinka trąbkowata odmiany 1 wg T. Liány (grób 264) oraz imacz żelazny typu J6, znaleziony luźno. Z fazy B₂ pochodzą 2 umbra typu 7a (grób 267, 270b) i wisiołek kapsułkowany silnie skorodowany (grób 260).

Dość licznie wystąpiły też groty, przęśliki, noże i szydła. Do najciekawszych znalezisk należy zapinka żelazna (grób 275) o taśmowatym kabląku i dolnej cięciwie, będąca zapewne importem prowincjonalnorzymskim.

Materiały złożono w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie.

Odry, st. 1
gm. Czernik, woj. bydgoskie
AZP 21-38/1

Uniwersytet Łódzki Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Tadeusz Grabarczyk. Finansowane przez Uniwersytet Łódzki i Państwową Służbę Ochrony Zabytków w Bydgoszczy. Dwudziesty piąty sezon badań. Cmentarzysko płaskie i kurhanowe kultury wielbarskiej.

Badaniami objęto obszar o powierzchni 167 m². Poszukiwano śladów pochówków w północnej części cmentarzyska, między kurhanami nr 26 i 27 — bez rezultatów. Natomiast w południowej części nekropoli odkryto 2 groby (nr 553 i 554), z których jeden zasługuje na uwagę. Zawierał on 3 zapinki oczkowe, dwie bransolety sztabkowe, klamerkę esowatą i wiele elementów pasa wykonanych z brązu. Wyposażenie pozwala datować ten zespół na stadium B_{2a}.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego, dokumentacja w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego oraz w Państwowej Służbie Ochrony Zabytków w Bydgoszczy.

Prace będą kontynuowane.

Paprotki Kolonia, st. 1
gm. Miłki, woj. suwalskie
AZP 21-73/2

Muzeum Okręgowe w Suwałkach
Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadzili mgr mgr Anna Bitner-Wróblewska (autorka sprawozdania), Małgorzata Karczewska i Maciej Karczewski, przy współpracy mgr mgr. Jerzego Brzozowskiego, Grażyny Iwanowskiej i Jerzego Siemaszki. Finansowane przez Konserwatora Zabytków Archeologicznych w Suwałkach. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko kultury bogaczewskiej (młodszy okres przedrzymski, okres wpływów rzymskich, wczesny okres wędrowek ludów) i grupy olsztyńskiej (późny okres wędrowek ludów).

Przebadano ok. 75 m², odkrywając 63 groby ciałopalne oraz 2 obiekty o niejasnym charakterze. Odsłonięto pozostałości okopów z czasów I wojny światowej, które zniszczyły część grobów. Badania koncentrowały się w obrębie jednego dużego skupiska grobów, którego uchwycono dotąd jedynie południowo-zachodni skraj. Pochówki były często wkopane jedne w drugie. Ponadto założono wykopy na wschód od tego skupiska, po drugiej stronie ruin zabudowań gospodarczych. Nie stwierdzono tam kontynuacji cmentarzyska.

Dominują groby popielnicowe; odkryto zaledwie 6 grobów jamowych. Popielnice znajdowano na ogół w obrębie jam o kolistym lub owalnym zarysie, wypełnionych w dolnych partiach czarną ziemią z resztkami stosu. Niektóre groby popielnicowe oznaczone były na powierzchni regularnymi, dużymi kamieniami. Groby jamowe miały formę owalnych lub kolistych jam, których wypełnisko stanowiły szczątki stosu przemieszane z przepalonymi kośćmi bądź zwartych skupisk kości, sugerujących ich pierwotne umieszczenie w opakowaniu organicznym.

Zdecydowaną większość odkrytych pochówków datować można na młodszą fazę wczesnego okresu wpływów rzymskich i starszą fazę okresu późnorzymskiego. Szczególną uwagę zwraca bogaty zespół z grobu 134, gdzie znaleziono ponad 130 guzków—aplikacji wykonanych z cienkiej blaszki brązowej. Towarzyszyły im m.in. zapinka brązowa zbliżona do A 40 (bez kapturków i grzebyka), wędzidło dwudzielne z dużymi pierścieniami, 2 łódeczkowate okucia pasa, jednodzielna sprzączka z półkolistą ramą, 2 zawieszki monetkowate. W dziecięcym grobie 102 znaleziono denar subaeratus Faustyny Starszej (z l. 139–141) oraz kilkanaście paciorków szklanych, bursztynowych i kościanych. Wśród paciorków szklanych występują egzemplarze ze złotą wkładką, w tym okaz unikatowy o nieznaney dotychczas formie (określony jako „jeżowaty”), a także paciorek kuboektaedryczny, który pozwala datować omawiany zespół na późny okres wpływów rzymskich lub początek okresu wędrówek ludów. Do interesujących znalezisk należy również bogato zdobiony pucharek na pustej, niskiej nóżce z grobu 113. W zespole tym brak elementów datujących, jednak lokalizacja grobu w obrębie skupiska wskazuje na chronologię nie odbiegającą od chronologii większości pochówków na cmentarzysku.

Materiały złożono w Muzeum Okręgowym w Suwałkach.

Badania będą kontynuowane.

Podlódów, st. 2
gm. Łaszczów, woj. zamojskie
AZP 94–92/39

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Zamościu

Badania sondażowe prowadziła E. Banasiewicz. Cmentarzysko kultury przeworskiej. Okres wpływów rzymskich.

* Literatura: *Sprawozdania...*, s. 37–39.

Psary, st. 40
gm. Jemielno, woj. leszczyńskie
AZP 70–24/49

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii w Poznaniu
Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Lesznie.

Badania prowadził prof. dr Tadeusz Makiewicz (autor sprawozdania). Udział wzięli studenci archeologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Finansowane przez Państwową Służbę Ochrony Zabytków w Lesznie. Piąty sezon badań. Zespół kurhanów kultury przeworskiej.

Kontynuowano badania kurhanu nr 2 rozpoczęte w 1992 r. oraz podjęto prace na kurhanie nr 1 położonym na wschodnim skraju rzędu czterech kurhanów. Wyniki badań kurhanu 2 przyniosły wyjaśnienie kwestii budowy kurhanów i wykazały, że mamy do czynienia z całkowicie nowym typem, o nieznaney dotychczas konstrukcji, nie mającej analogii na terenie Polski, a zapewne i w szerszej skali geograficznej.

Prace na kurhanie 2 skupiły się na eksploracji domniemanego wkopu rabunkowego w centrum obiektu. Okazało się, że nie był to wkop rabunkowy, lecz że nasyp kamienny już